

ЗВІТ
**за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання
внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку №2 Кам'янець-Подільського
фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну**

18 березня 2024

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Кізаєва Оксана Миколаївна – представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в Хмельницькій області;

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Палагнюк Марії Яківни – чергової гуртожитку.

Керівник МТП на момент моніторингового візиту був відсутній.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток №2 Кам'янець-Подільського фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Драгоманова, 19, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Кам'янець-Подільський фаховий коледж будівництва, архітектури та дизайну.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мінреінтеграції:
не ініційовано внесення до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Хмельницькій області.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 23 травня 2023 року

З 4 рекомендацій, що надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, одна рекомендація виконана, дві виконані частково, зокрема придбано 10 нових ліжок, нові матраци та встановлено 8 душових боксів. Рекомендація щодо вжиття заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану» не виконана.

Розташування

МТП розміщено у 5-поверховій будівлі студентського гуртожитку, яка розташована у центрі населеного пункту в безпосередній близькості до об'єктів соціальної інфраструктури: пішої ходи 1-10 хв до амбулаторії загальної практики

сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки, магазину та зупинки громадського транспорту.

Наповненість

Будівля МТП одночасно розміщує внутрішньо переміщених осіб та використовується за своїм функціональним призначенням як гуртожиток освітнього закладу. Відтак, в гуртожитку також проживають студенти та викладачі.

МТП розраховано на 28 місць. На момент візиту в закладі мешкає 28 ВПО: 9 чоловіків, 13 жінок, 6 дітей (двоє хлопчиків та чотири дівчинки). Серед ВПО 1 особа літнього/пенсійного віку, 1 особа з інвалідністю.

Облік мешканців МТП ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

ВПО сплачують комунальні послуги відповідно до калькуляції вартості компенсації комунальних послуг.

Закладу не компенсиуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП не укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП обладнована функціонуючими інженерними системами.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна вода подається централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами. Водовідведення централізоване.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). В закладі наявні альтернативні джерела енергії – один генератор.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

В будівлі наявні вентиляційні шахти та вентиляційні решітки. Функціонує природня система вентиляції. Однак, в окремих кімнатах підвищена вологість.

В радіусі 50 м від житлової зони доступні сміттєві баки та забезпечено вивіз сміття.

Харчування

Мешканці готовять їжу самостійно. На кожному поверсі МТП обладнане загальнодоступне окреме кухонне приміщення, яке обладнане необхідним інвентарем (фото 1), зокрема:

двоюма стаціонарними газовими плитами для приготування їжі на 4 конфорки кожна, мийка та столи. Електричні чайники та холодильники наявні в кожній кімнаті. Один загальнодоступний холодильник наявний на першому поверсі.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, достатніми для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

На кожному поверсі, окрім першого, є вмивальники, дві вбиральні по три туалети кожна, облаштовується по дві душові кімнати з одним душовим боксом та бойлером кожна (фото 2-4). Також наявна загальна душова кімната на 3 душові кабінки на першому поверсі гуртожитку.

Санітарно-гігієнічні кімнати розподілені за ознакою статі, однак мешканці гуртожитку не дотримуються такого розподілу. В туалетних кімнатах туалети розділені між собою лише невисокими перегородками і не мають дверей, що створює для ВПО незручності у користуванні і черги.

На момент моніторингу в МТП для потреб ВПО наявна одна пральна машина. Поруч з МТП наявна соціальна пральня, де ВПО мали можливість безкоштовно прати свої речі. Однак, на момент моніторингу, вона не працює вже два місяці.

Відповідно до мінімальних вимог Порядку функціонування місць тимчасового проживання ВПО, МТП мають бути облаштовані двома пральними і однією сушильною машинами на 20 осіб. Відтак, для приведення умов проживання ВПО у відповідність до вказаних вимог, в закладі має бути забезпечене облаштування додатково ще одної пральної машини для використання виключно ВПО.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами забезпечують прибирання та підтримку чистоти.

Протипожежна безпека, укриття

У МТП на момент моніторингу наявні план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

МТП облаштоване найпростішим укриттям у вигляді підвального приміщення. Однак, під час моніторингового візиту в підвальному приміщенні, де знаходиться укриття, проводилися аварійні роботи в зв'язку з проривом системи водозабезпечення/водовідведення (фото 6).

За потреби, мешканці також можуть використовувати приміщення коридору за принципом «двох стін», та можуть скористатися іншими укриттями (освітні заклади, супермаркет тощо) які розташовані у радіусі біля 500 м.

Безбар'єрність

В закладі наявний пандус, який не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд. Місце тимчасового проживання не облаштоване засобами безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень місця тимчасового проживання, включаючи місця загального користування та приміщення, у яких облаштовані ліжко-місця.

У місці тимчасового проживання не облаштовано щонайменше один душ/одну ванну та один туалет, обладнаний для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в 15 окремих приміщеннях (кімнатах). ВПО проживають в кімнатах розміром від 14 до 18 кв. м в кількості від 1 до 3 осіб.

Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами, розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Розміщення в одній кімнаті осіб різної статі не виявлено.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнано замками/засувками на вхідних дверях.

В кожному приміщенні облаштовано не більше трьох ліжко-місць, що відповідає мінімальним вимогам. Площа, виділена для одного ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця та зберігання особистих речей.

Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо) (фото 7-10).

Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шкафа, комод, тумбочки, стіл, стілець/табурет тощо). Перелік майна (обладнання, устаткування, меблів, приладів, інвентарю), що передається, визначається договором.

Встановлено, що мешканці користуються переважно старими меблями, які потребують заміни. Кількість цих меблів є недостатньою для задоволення потреб всіх мешканців МТП.

В окремих кімнатах підвищена вологість, на стінах і шпалерах наявні сліди вологи, зі стелі обсипається штукатурка, просідають дошки дерев'яної підлоги. Кімнати потребують косметичного ремонту.

Дозвілля

В МТП облаштовані місця, з урахуванням потреб мешканців МТП, включно місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання адміністративних соціальних, та публічних (електронних публічних) послуг.

Для цих цілей адміністрацією закладу визначені кілька приміщень, зокрема актовий зал та кімната самопідготовки, які використовується за відповідним функціональним призначенням.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями та відбувається інформування мешканців.

В МТП визначено порядок подання і розгляду звернень.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

адміністрацією закладу, Міжнародною організацією з міграції МОМ, міжнародним благодійним фондом «Руки друзів», громадською організацією «Світ у барвах».

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. ВПО, які, відповідно до змін до Постанови КМУ від №332 мають право на отримання допомоги на проживання, отримують вказану допомогу.

Мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями та мають доступ до медичних послуг.

Освіта

Діти навчаються у місцевих школах та відвідують місцеві садочки. Для потреб дистанційного навчання у МТП наявний платний інтернет.

В закладі наявне приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 1 мешканця МТП. Представники Державної служби зайнятості проводять інформаційно-консультаційну роботу з ВПО.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 4 особами.

Під час особистого спілкування мешканці порушили наступні питання щодо умов проживання в закладі:

- в закладі завелися таргани;
- не вистачає пральних і сушильних машин;
- адміністрація заборонила користуватися душовими боксами і бойлерами;
- фінансове навантаження щодо сплати комунальних послуг, особливо після втрати права на отримання щомісячної допомоги на проживання;
- відсутність приватності в туалетних кімнатах призводить до черг, окремі туалети не працюють.

Щодо завершення ремонтних робіт з облаштування душових кімнат, адміністрація МТП повідомила, що вони триватимуть до 15 квітня. Щодо підключення душових боксів і бойлерів, підключення відбудеться після запланованого проведення додаткової лінії електромережі, яка розрахована на відповідну кількість електричних пристрій.

Правопросвітницькі заходи проведено для 5 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи представництва Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Хмельницькій області, надано відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- проведення заходів дезінсекції в будівлі гуртожитку;
- унеможливлення появи надмірної вологості в приміщеннях МТП;
- проведення ремонтних робіт в кімнатах ВПО;
- забезпечення заміни старих меблів, зокрема ліжок;
- забезпечення компенсації за спожиті мешканцями МТП комунальні послуги;
- забезпечення приватності в туалетних кімнатах;
- проведення ремонту і підтримки туалетів в робочому стані;
- забезпечення ВПО меблями для зберігання особистих речей;
- збільшення потужності електромережі закладу шляхом проведення додаткової лінії електромережі від електричного шафу, що знаходиться у підвалі закладу до всіх поверхів;
- забезпечення можливості користування душовими боксами і бойлерами;
- забезпечення додатковою пральною та сушильною машинами;

– забезпечення архітектурної доступності будівлі та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни особами з інвалідністю, іншими категоріями маломобільних груп населення.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій ОВА:

– опрацювати, спільно з балансоутримувачем (власником) МТП, механізм розрахунку обсягу компенсації витрат за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану», з метою вжиття подальших заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП будівельними матеріалами, обладнанням та фінансуванням робіт для приведення умов проживання в МТП відповідно до мінімальних вимог Порядку функціонування МТП, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 №930;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП пральними і сушильними машинами, меблями для зберігання особистих речей;

– опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо реалізації в МТП архітектурної доступності будівлі та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни особами з інвалідністю та іншими категоріями маломобільних груп населення.

Кам'янець-Подільському фаховому коледжу будівництва, архітектури та дизайну:

– вжити заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану»;

– забезпечити проведення ремонтних робіт в кімнатах проживання ВПО;

– забезпечити ВПО можливість користування встановленими душовими боксами і бойлерами;

– вжити заходів щодо дезінсекції в будівлі гуртожитку;

– забезпечити приватність в туалетних кімнатах шляхом обладнання туалетних кабіонок дверима та індивідуальними замками або засувками;

– забезпечити МТП проведення ремонту і підтримки туалетів в робочому стані;

– забезпечити збільшення потужності електромережі закладу шляхом проведення додаткової лінії електромережі;

– посилити увагу щодо виконання рекомендацій, які надавалися за результатами попередніх моніторингових візитів, зокрема забезпечення МТП пральними і сушильними машинами, меблями тощо;

– забезпечити, у відповідності до вимог ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд, архітектурну доступність будівлі, безбар'єрний доступ і пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також

безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування.

**Представник Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини
в Хмельницькій області**

Оксана КІЗАЄВА

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

